

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/290/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314226349
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2314226349.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Zlatice Javorovej a sudcov a JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Ľubice Bundzelovej v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 1.500 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 17. marca 2015 č. k. 8C/403/2014 - 43 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu (ktorou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplataenia majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 1375 eur) a II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnom konaní vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 10Er/881/2009 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d/ a ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2 a 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a 4, § 17 ods. 1 a 2 a § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“); § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 ods. 2 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučného poriadku/ v znení neskorších zmien a doplnení) a § 101 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); vecne potom o. i. argumentoval najmä tým, že vo vyššie označenom konaní Okresného súdu Dunajská Streda nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, keďže v čase podania žiadosti o udelenie poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala, zákon určoval lehotu na vydanie poverenia len na základe iných exekučných titulov. Žalobkyňa navyše neunesla ani dôkazné bremeno na preukázanie vzniku a výšky skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne plným úspechom žalovanej, ktorej však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nepreukázala, že jej trovy konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku podala v celom rozsahu včas odvolanie iba žalobkyňa a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil

skutkový stav, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty a tiež že nevykonali dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom (čím jej znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave). Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Zároveň uviedol, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu, nakoľko tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal vec na pojednávaní, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevynucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny (keď súd prvého stupňa v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec predovšetkým správne posúdil po právnej stránke).

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť (až na v tejto veci nevýznamné úvahy o nevedení žiadneho disciplinárneho ani iného obdobného konania, ktorého výsledkom by bolo konštatovanie nesprávneho úradného postupu, kde bolo treba prisvedčiť námietke žalobkyne, že tu nemohlo obstať odvolanie sa aj na úpravu nadobudnutejšiu účinnosť až po postupoch exekučného súdu, v ktorých sa videla tzv. škodná udalosť) s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom (opäť s vyššie spomenutou výnimkou) dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa doplnia (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Žalobkyňa v prejednávanej veci nepodala návrh na prerušenie konania, preto bola nedôvodnou jej námietka, že súd bol povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstať pre ich absolútnu nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dosť dobre reagovať pre ich len

najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovat'), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť ich vzťahnutia aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

Nech aj v tejto konkrétnej veci neplatil záver o nenáležitosti námietky týkajúcej sa použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, keďže tu súd prvého stupňa (na rozdiel od množstva iných tunajším odvolacím súdom skôr prejednaných druhovo totožných vecí za účasti tých istých účastníčok) takéto znenie zákona použil (v tejto súv. por. najmä str. 9 písomného vyhotovenia rozsudku, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 aj po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z. z.) a súhlasit' bolo treba so žalobkyňou, že tak (pre skorší nástup zhládanej tzv. škodovej udalosti) urobiť nemal, toto z dôvodov uvedených neskôr (odvolacím súdom považovaných za nosné) na správnosť konečnej úvahy o nedôvodnosti žaloby nemalo žiaden vplyv.

Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci relevantnými (ako bude uvedené i neskôr) a to isté platilo aj v prípade námietky nevykonania dokazovania predloženým znaleckým posudkom resp. údajnou nesprávnosťou odmietnutia návrhu na tzv. znalecké dokazovanie (ktoré môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva, pričom akceptovanie opačného názoru by malo za následok nevhodné postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť). Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovat' právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyňi však zrejme uniklo, že podmienky realizácie takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový, spôsobom podsúvaným odvolateľkou vyložit' nešlo.

Podľa čl. I § 44 ods. 2 E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda do 31. mája 2010 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 144/2010 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich zákonov, novelizujúcich E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyňi z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojit' ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžit' (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod,

pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúlady) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie velí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota (vyjadrujúca inak iba predstavu zákonodarcu o tom, aký čas je postačujúci na vykonanie všetkých úkonov spôsobilých eliminovať riziko udelenia poverenia tam, kde by sa tak stať nemalo) je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie uponáhľať.

S prihliadnutím k istej špecifčnosti situácie v prejednávanej veci, v ktorej malo tvrdený nesprávny úradný postup založiť len čiastočné zamietnutie žiadosti o poverenie v kombinácii so „zvyškovým“ udelením poverenia (ku ktorému došlo takto až po uplynutí lehoty uvedenej v čl. I § 44 ods. 2 E. p.) je pritom vyššie podané závery žiaduce doplniť tým, čo už tunajší odvolací súd uzavrel v rámci svojej rozhodovacej činnosti už skôr (napr. v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. januára 2015 č. k. 10Co/80/2014-60, týkajúcom sa Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/170/2013), čiže tým, že nedodržanie zákonnej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie za nesprávny úradný postup nemožno považovať vtedy, ak výsledkom predbežnej úvahy exekučného súdu o súladnosti návrhu, žiadosti alebo titulu so zákonom je podozrenie o čo i len čiastočnom nesúlade niektorej (alebo aj viacerých) z nich. V takýchto prípadoch je totiž nutné zväziť i riziká a práva potenciálne porušiteľné dodržaním lehoty za každú cenu na jednej strane a jej nedodržaním na strane druhej, už spomínaný nedostatok praktickej vedomosti zákonodarcu o tom, čo všetko je pre rozhodnutie sa súdu správne potrebné vedieť (zistiť) a do tretice tiež to, že nie vždy je rozpor návrhu na vykonanie exekúcie, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie či exekučného titulu so zákonom tak zjavný, aby ho šlo identifikovať a aj ustáliť už v 15-dňovej lehote od doručenia žiadosti súdu a aby zároveň v prípadoch len čiastočného nesúlady šlo v rovnakom časovom horizonte odlíšiť i časti nesúlady trpiace od tých, ktoré naopak takto postihnuté nie sú. To priamo súvisí s nevyhnutnosťou trvania na tom, aby sa a/ prípadné zamietnutie žiadosti o poverenie týkalo všetkého, čo by mohlo viesť k vykonaniu exekúcie v rozpore so zákonom, b/ minimalizoval (či ešte lepšie celkom eliminoval) jav udeľovania poverení na vykonanie takých exekúcií, ktoré bude potrebné následne zastavovať z iných dôvodov než preto, že sa pre taký postup rozhodol sám oprávnený a c/ postup exekučného súdu pri zistení čiastočného nesúlady niektorého z podkladov na vykonanie exekúcie so zákonom obmedzil na jedno uznesenie zamietajúce žiadosť o poverenie (pokrývajúce všetky nedostatky návrhu, žiadosti alebo exekučného titulu) a na tzv. zvyškové poverenie. Z ostatného práve uvedeného logicky musí vyplývať aj to, že pri nemožnosti udelenia poverenia tak, aby zodpovedalo celej požiadavke vyjadrenej v návrhu, resp. celému obsahu exekučného titulu, nemôže byť nesprávnym postupom to, že k udeleniu poverenia dôjde až potom, čo súd ustáli rozsah, v ktorom je udelenie poverenia vylúčené a takto k udeleniu tzv. zvyškového poverenia pristúpi až súbežne so zamietnutím žiadosti tam, kde by opak znamenal porušenie hierarchicky vyššie ležiaceho (závažnejšieho) právom chráneného záujmu (než akým je právo obdržať výsledok rozhodovacej činnosti súdu v stanovenej lehote).

Práve o taký prípad šlo v exekučnom konaní predchádzajúcom žalobe v prejednávanej veci, nakoľko žiadosť exekútora bola doručená exekučnému súdu 24.9.2009, žiadosťou z 9.10.2009 exekučný súd vyžiadal z rozhodcovského súdu rozhodcovský spis a žiadosťou z rovnakého dňa vyžiadal od oprávnenej zmluvu o úvere, teda potrebné podklady týkajúce sa predmetnej exekučnej veci, oprávnená nereagovala, rozhodcovský súd požiadal listom zo 14.1.2010 o predĺženie lehoty na predloženie rozhodcovského spisu o 30 dní z dôvodov administratívnej a technickej náročnosti pri vyhľadani a zabezpečení archivovaných spisov, následne bol zo strany súdu urgenciami z 9.3.2010, 4.5.2010 žiadaný o zaslanie spisu, žiadostiam vyhovel zaslaním rozhodcovských spisov hromadne na CD 29.6.2010, žiadosť o udelenie poverenia bola čiastočne zamietnutá uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 10.9.2010 č. k. 10Er/881/2009-28 (nadobudnúvším právoplatnosť 18.4.2011) a dňa 2.12.2010 došlo k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie len vo vzťahu k zvyšku požiadavky obsiahnutej v návrhu na vykonanie exekúcie.

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolačiaci súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania a keďže plne úspešná žalovaná proti rozsudku (v časti trov konania) nepodala odvolanie (a tým sa procesného práva na náhradu prípadných jej vzniknutých trov konania vzdala s konečnou platnosťou), iné rozhodnutie, než nepriznanie náhrady žalovanej tu ani nebolo možným (nech aj v tomto prípade bolo namieste potvrdenie rozsudku len podľa § 219 ods. 1 O. s. p.).

V takto skončenom odvolacom konaní bola úspešná žalovaná a bola to tak ona, komu podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov (hoci ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.